

זמני ת"א:

כניסת השבת:

19:29

יציאת השבת:

20:31

ר"ת: 21:02

לקבלת העלון

במייל – שלחו

הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

זה השער לה' עדיקים יבוא בו

פִּינְקָס

לוותר – זה הכבוד האמיתי

הזדמן לי לחלוף ליד תלמוד תורה של ילדים, כך סיפר בדרשתו המגיד הנודע הגה"צ רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל – וילדים, אתם יודעים, רבים כל שני וחמישי ואח"כ חוזרים להיות ידידים, וחוזר חלילה. דרכם של ילדים... והנה, שלושה ילדים רבו ככה עד לב השמים. נעמדתי על עומדי ואחר כך פניתי אליהם: "רצוני לשאול משהו, מדוע כאשר יש ריב וסכסוך קשה מאד לוותר? אני רוצה לשמוע מכם את הסיבה מדוע זה קשה? מדוע באמת אכפת לך לוותר?" הילדים התביישו לומר את הסיבה והם שתקו, ואני אמרתי: "אתם לא חייבים לענות לי, אני אענה ואתם רק תאמרו לי אם אני צודק או לא". "כל אחד מצידו היה כבר מוכן לוותר אבל זה לא יפה, כי מה יאמרו, הוא הגיבור ואני החלש... זו בושה של ממש. נכון? והם ענו "נכון", זו התשובה. כי הריב לא נסוב בהכרח על דברים שחשוב להמשיך ולריב עליהם, אבל זו בושה ככה לוותר בלי כלום". המשכתי: "אשאל אתכם מי היה האדם החכם הגדול בעולם?" הכל השיבו: "שלמה המלך". "אז תדעו, כי שלמה המלך אומר בדיוק להיפך (משלי כג): "כבוד לְאִישׁ שֶׁבֶת מְרִיב". זה כבוד!" לשון הפסוק כל כך תפס להם את הלב, עד שהבוגרים שבהם ביקשו מאוד לדעת "היכן זה כתוב?" לאמיתו של דבר, האדם טועה לחשוב כי זו בושה לוותר, אך אדרבה זהו הגיבור והמכובד האמיתי". כבוד לְאִישׁ שֶׁבֶת מְרִיב". הרב קרלינשטיין סיפר על אחותו הרבנית ליבוביץ, שהיא הייתה מתייעצת עם הגאון הגדול רבי בייניש פינקל זצ"ל. פעם אחת כאשר היא באה וביקשה להתייעץ איתו באיזה ענין של שידוך לבת אחת, ובין היתר היא מנתה את מידותיה הטובות של אותה נערה שאומרים שהיא השתלמה בהן. הרב פינקל האזין לדברים ואחר ביקש לברר משהו. הוא שאל אותה: "ולוותר היא יכולה ומסוגלת?" אתם שומעים, סיים הרב קרלנשטיין את דרשתו: "שפתיים ישקו".

אמרו חז"ל (מגילה יב,ב): "במדה שאדם מודד בה מודדים לו" – כאשר תוותר, אם זה בתור לסופר, או על הכסא שלך בבית כנסת כשבא אורח, וכן תוותר לאשתך, כך הקב"ה יוותר לך ותנצל ממידת הדין. איזהו גיבור? זה שכובש את יצרו – ולכן שאתה מוותר אתה המכובד.

פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֵן הַכֹּהֵן (כה,יא)
רש"י: יחסו הכתוב לאהרון, שכולם אמרו בן פוטי זה שפיטם עגלים לע"ז.
שני מקרים של מרד במשה מופיעים בחומש במדבר:

1. מעשה של קורח שהתריס כנגד משה ואהרון
  2. מעשהו של זמרי בן סלוא עם המדיינית שהתריס כנגד משה.
- יעקב אבינו מברך את שמעון ולוי: "שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרותיהם בסודם אל תבוא נפשי בקהלם אל תחד כבודי".

ר' צדוק הכהן מלובלין:
אדם וסוס – זו מהות, לא ניתן לשנות. יופי,
שכל – זו תכונה ניתנת לשינוי. הראיה: לא מכל אבא יפה יוצא בן יפה, לא מכל חכם יוצא בן חכם. כל דבר שהאבא עושה יש לו השלכה על הבן שלו.

אברהם אבינו איש האמונה הפך את התכונה של אמונה למהות אצל יהודי, ולכן אנחנו מאמינים בני מאמינים. כך גם יצחק אבינו – הפך את התכונה של מסירות נפש להקב"ה מתכונה למהות, ולכן יהודי מוכן למות בשביל הקב"ה בכל מצב (שואה, יוסי משיתא, ועוד) יעקב אבינו פחד שישייכו את ההתרסה כנגד גדולי ישראל אליו שהרי הוא כבר רימה את אביו יצחק... לכן יעקב אומר בסודם אל תבוא נפשי, תדעו שלהרוג את שכם זה היה בלי ידיעתי וללא הסכמתי. אל תנסו לשייך זאת אלי, שהרי אני קיבלתי הוראה מאמי שהיא היתה גדולה בפני עצמה (שרתה עליה רוח הקודש) ולכן זה התחיל מהם והם השרישו את זה לבניהם: לוי – קורח, ושמעון – זמרי בן סלוא, נשיא בית אבא לשמעון.

אֲשֶׁר קָנָא לְאַלְהֵיו (כה,יג)
המקנא לה' צריך להיות בטוח שקנאותו נכונה
סח הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל: ביקרתי בבית אחד מגדולי הדור הקודם והגיעה קבוצת עסקנים הפועלת לגדור גדרים ולסכור פרוצות, ודיווחו על פירצה חדשה! פלוני יוזם כך וכך והתוצאות מי ישרון. על כן יש לצאת בחרם ושמתא וארור ונידוי. הנה נוסח המכתב כבר מוכן דרושה רק החתימה... פנה אלי אותו גדול וביקש לשמוע מה דעתי ... נענית ואמרתי!
המדרש (ילקוט"ש אסתר ו) מספר שכאשר שמעה בתו של המן את קול הכרוז הקורא: "ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו", עלתה לגג לראות במחזה. ראתה וסברה שהרוכב העטוי בגדי מלכו אביה הוא, והכרוז הקורא לפניו הוא מרדכי. נטלה עביט של שופכין והטילה על ראשו. נשא המן עיניו, כולו נוטף סחי ומיאוס. כיון שראתה שאביה הוא, נפלה מהגג ומתה. וזהו שנאמר (אסתר ו,יב): "וְהָמֵן נִדְחַף אֶל בֵּיתוֹ וְחָפוּי רֹאשׁוֹ". "אָבִל" –מבתו שמתה, "וְחָפוּי רֹאשׁוֹ" – מהטינופת שנטפה על ראשו. מדרש חכמים הוא ורמוז בפסוק. אך יש לשאול: הלא נכתבו רק נבואות שנצרכו לדורות כדברי חז"ל (מגילה יד) וא"כ יש להבין מה בא מעשה זה ללמדינו? אלא נלמד מכאן, שאם אתה עומד לשפוך דלי של שופכין על ראשו של מישהו, אל תסתמך על מה ש"נראה" ו"מסתבר" אלא תרד מהגג ותבדוק היטב...

זְמָרִי בֶּן סְלוּא (כה,יד)
עושה מעשה זמרי ומבקש שכר כפנחס (סוטה כב,א)
מעשה שהיה בימי הרה"ק רבי פנחס בעל ההפלאה בפרנקפורט, הגיע איזה חזן חדש לעיר, ביום מ הימים נודע לו ששכר משכורתו של הרב יותר גבוה ממשכורתו שלו, בא בדרישה אל ראשי הקהל שיש ליתן לו שכרו כמו הרב, התבטא עליו אחד מראשי הקהל, שהיה למדן וירא שמים: החזן שלנו עושה מעשה זמרי (מלשון זמר) ומבקש שכר כפנחס.

הַנְּנִי נִתֵּן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם (כה,יב)
כשבא זמרי לפני משה יחד עם המדינית והקניטו בשאלה מדוע אסור לו להיות עמה, נתעלמה הלכה ממשה, בא פנחס, הזכירה וביצע את קיומה: "הבוהל ארמית קנאים פוגעים בו". על מעשה זה שעשה פנחס בעוז רוח ובלי מורא ניתנה הבהונה לו ולדורותיו לעולם. אומר המדרש: "בדין הוא שייטול שכרו – לכן אמור הנני נתן לו את בְּרִיתִי שְׁלוֹם" – כבר בעולם הזה קיבל פנחס שכרו על עשיית מצוה זו. והשאלה ידועה! הרי לא מקבלים שכר מצוה בעולם הזה, ואיך קיבל זאת פנחס? טרם שנידרש לתירוץ יש להקדים שני סיפורים המובאים בתלמוד, בשניהם מופיע אליהו הנביא ושלדעת חלק מחז"ל "פנחס הוא אליהו".
רבה בר אבון סח לאליהו על מצבו הכלכלי הקשה שבשלו מתקשה הוא ללמוד תורה כיאות. נטלו אליהו לגן עדן והראה לו עלים שנשרו על הרצפה, "גחן ולקט מאלו", הורה לו אליהו. לאחר שמילא רבה את גלימתו מהעלים, שמע בת קול שאומרת: "מי הוא שאוכל עולמו בחייו כרבה בר אבוןה?", מיד זרק הכל לרצפה ואליהו החזירו למקומו. מסיימת הגמרא שמהריח שנקלט בבגדו מעלים אלו – קיבל רבה י"ב אלף זהובים! אך לא נהנה מהם בעצמו, אלא הקדישם לחתונת בנו (בבא מציעא דף קיד).

לעומת זאת מצינו במסכת קידושין (דף נו) שרב כהנא עסק לפרנסתו ברוכלות וסבב בעיירות. באחד הימים תבעתו מטרוניתא (אשת שר גוי) לדבר עבירה, אמר לה שהוא זקוק לנקביו ומיד לאחר מכן יצא אליה בבקשתה. מיד כשנסגרה מאחוריו דלת החדר קפץ רב כהנא מהחלון... נעשה לו נס והגיע אליהו להצילו. שאלו אליהו: מדוע הטרחת אותי להגיע ממרחק ד' מאות פרסה כדי להצילך? ענה רב כהנא: מה אעשה שהעניות הביאה אותי למצב זה? מיד העניק לו אליהו כלי מלא דיגרי זהב למחייתו. ושואלים המפרשים: מדוע רבה בר אבוןה לא נהנה מהדיגרים שקיבל מאליהו ואילו רב כהנא כן? ותירצו: רבה בר אבוןה לא נדרש למסירות נפש כדי לקבל את הכסף. לעומתו רב כהנא הסכים למסור נפשו למיתה – "בדין הוא שייטול שכרו". זהו התירוץ גם לגבי פנחס, כיון שהסכים למסור עצמו למיתה, שהרי יכול היה זמרי או אחד מבני שבטו להורגו, לכך זכה וקיבל שכרו בעולם הזה הוא זרעו אחריו.

אָבִינוּ מֵת בְּמִדְבָּר וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנוֹעְדִים עַל ה' בְּעֵדַת קָרַח (כזג)
שמעתי בשם הגאון הקדוש בעל מנחת חינוך זי"ע, כשנתמנה לאבד"ק טארניפאל, מיד בסמוך אחרי התמנותו בא אליו איש אחד מתושבי עירו וסיפר לו איך הוא לחם בעדו בעת הבחירה עד שזכה שהוציא הדבר לפועל שימנוהו לרב, יען היו הרבה שונאים ומתנגדים לדבר הזה וכיוצא, והגאון בעל מנחת חינוך זצ"ל השיב לו יישר כח, לאחזוקי טיבותיה בעד אהבתו כראוי, ואחרי זמן קצר בא האיש הזה לדון לפניו עם אחד, ומיד הכירו ואמר לא אשב בדיןך ולא אזדקק אני לזה, יען שספרת לי כי היית לוחם בעדי שימנו אותי לאב"ד נגד המתנגדים לי בדבר הזה, והרי זה כשוחד דברים מעיקרא, (ואולי וכנראה היה זה כונת הבע"ד בתחלה לבא זמן מה מקודם לספר הגדולות והנפלאות אשר עשה בעד הבחירה כנ"ל) ואמר הגאון הנ"ל כעת נתישב לי הכתובים בפרשת פנחס שבאו בנות צלפחד אל משה רבינו ואמרו אליו: "אָבִינוּ מֵת בְּמִדְבָּר וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנוֹעְדִים עַל ה' בְּעֵדַת קָרַח" ולכאורה קשה מה זה נפקא מינה אם היו בעדת קרח החולקים על משה או לא, הא כיון שמת מגיע לבניו ירושה ומה נ"מ במעשי האיש הנפטר בחיים חיותו לענין ירושת בניו או בנותיו, אלא כיון שאמרו למשה רבינו הדברים האלו שאבינו לא היה מהחולקים ומנגדים עליך בעדת קרח שהיה להם מפלה, ע"כ החשיב זה משה רבינו לשוחד דברים, ולא נזדקק לדינם עוד, ע"כ נאמר שם ויקרב משה את משפטן לפני ה' עב"ד הגאון הנ"ל. ודפח"ח (דברי תורה – מונקאטש)

וּתְקַרְבְּנָה בְּנוֹת צִלְפַּחַד בֶּן חֹפְר בֶּן גִּלְעָד בֶּן מְכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה לְמִשְׁפַּחַת מְנַשֶּׁה בֶּן יוֹסֵף (כז,א)
 מסופר על יהודי ירא שמים שעלה ארצה מפולין לפני המלחמה, והציעו לו הרשויות
 לקבל דירה בכל מיני ישובים מרוחקים שהיו אז בתחילת ההתיישבות, אך אותו יהודי סרב בכל
 תוקף, ואמר 'לא באתי לארץ ישראל כדי לגור במקומות אלו', והתעקש לגור אך ורק בין
 יהודים חרדים, לא עזרו כל הסבריהם של הפקידים ותחנוניהם של בני ביתו והוא נשאר
 בשלו, אני יגור רק בין יהודים יראי שמים, וכך עלה לגור בירושלים בערום ובחוסר כל, העניות
 והדחקות באותם ימים בירושלים היו נוראים, אך הוא לא התרגש מכך, ואכן זכה אותו יהודי
 שכל יוצאי חלציו הם יהודים כשרים ויראי השם, ולעומתו הרבה מאותם יהודים שהתפתו
 לקבל דירה בכל מיני מקומות מרוחקים, ירדו מדרך הישר ומבניהם כמעט שלא נשאר
 יהודים חרדים. "וּתְקַרְבְּנָה בְּנוֹת צִלְפַּחַד בֶּן חֹפְר בֶּן גִּלְעָד בֶּן מְכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה לְמִשְׁפַּחַת מְנַשֶּׁה
 בֶּן יוֹסֵף", הזכרת כל שושלת היוחסין של בנות צלפחד הוא דבר תמוה ביותר, לשם מה
 צריכים את כל האריכות הזו, והרי די היה לכתוב שהיו בנות צלפחד משבט מנשה, ולשם מה
 היה צורך בכל האריכות הזו המפרטת את שרשרת הדורות מיוסף עד צלפחד ובנותיו? על
 שאלה זו עונה רש"י: 'למשפחת מנשה בן יוסף' – לומר לך יוסף חבב את הארץ, שנאמר (שמות
 יג,ט): "וְהֶעֱלִיתֶם אֶת עֲצַמֹתַי" ובנותיו חבבו את הארץ, שנאמר (כז,ד): "תִּנְהַלְנוּ אֶתְּנוּ", כלומר
 רש"י אומר לנו שבזכות אהבתו של יוסף הצדיק לארץ ישראל, זכה ואהבתו זו השפיעה על
 צאצאיו שבע דורות אחריו שאהבו גם הם את ארץ ישראל. כשאדם עושה או אומר משהו,
 עליו לדעת שיהיו לכך השפעות אצל ילדיו ואצל נכדיו ואפילו בעוד שבע דורות! כמו שראינו
 אצל יוסף הצדיק, שמשפט אחד שאמר "וְהֶעֱלִיתֶם אֶת עֲצַמֹתַי" השפיע על צאצאיו לאחר שבע
 דורות, שלפי החשבון הם אפילו לא ראו את יוסף, אבל חיבתו לארץ ישראל השפיעה גם
 עליהם, והדבר מחייב אותנו מאוד לחשוב טוב לפני כל דבר 'סוף מעשה במחשבה תחילה',
 והחכם עיניו בראשו. (עפ"י טיב התורה-פנחס)

אֶת קָרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי רִיחַ נִיחֹחֵי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ (כח,ב)
 כשנסתלק לבית עולמו הרה"ק רבי יעקב משה מקומרנא זיע"א והוא בן ס"ח שנה, הספידו חתנו
 הרה"ק בעל ה"מנחת אלעזר" ממונקאטש זיע"א, וקרא עליו את הפסוק: "אֶת קָרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי
 רִיחַ נִיחֹחֵי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ" והסביר שצדיק שמת, כמוהו כקרבת עולה של דורו,
 שמיכאל המלאך מקריב את נשמותיהן של צדיקים על המזבח שברקיע, אבל הפסוק מזהיר את
 בני הדור שישמרו להקריבו רק "בְּמוֹעֲדוֹ" ולא לפני מלאות לו שבעים שנה, אם יספה בעוון
 הדור, ובמהלך הספדו שפך הציבור דמעות כמים, וקרא "ויהיו נא הדמעות חשובים כנסכים
 לעולה וכליל לאישים".

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון אמיר וענבל בני פנינה, הילה בת אסתר, גיא בן חוה, חמוטל בת
 ויקטוריה, שגיב בן רותי.

הצלחה ופרנסה טובה: לשגיב בן מרים, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה, לירון בן פנינה.

לרפואה שלמה: אהרון רפאל בן רבקה, ציפורה בת מורוור, לציפורה בת מרים, שרה בת תמרה, אורלי
 בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב
 בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה.

לעילוי נשמת: בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל
 בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל,
 דבורה בת מרים ז"ל. ארו בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן
 מזולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, ז'קליז לוי בת מסעודה ז"ל.

